

KUMPPANUUSHANKE
VERSO

2009 - 2013

Rovaniemi

MoniNet

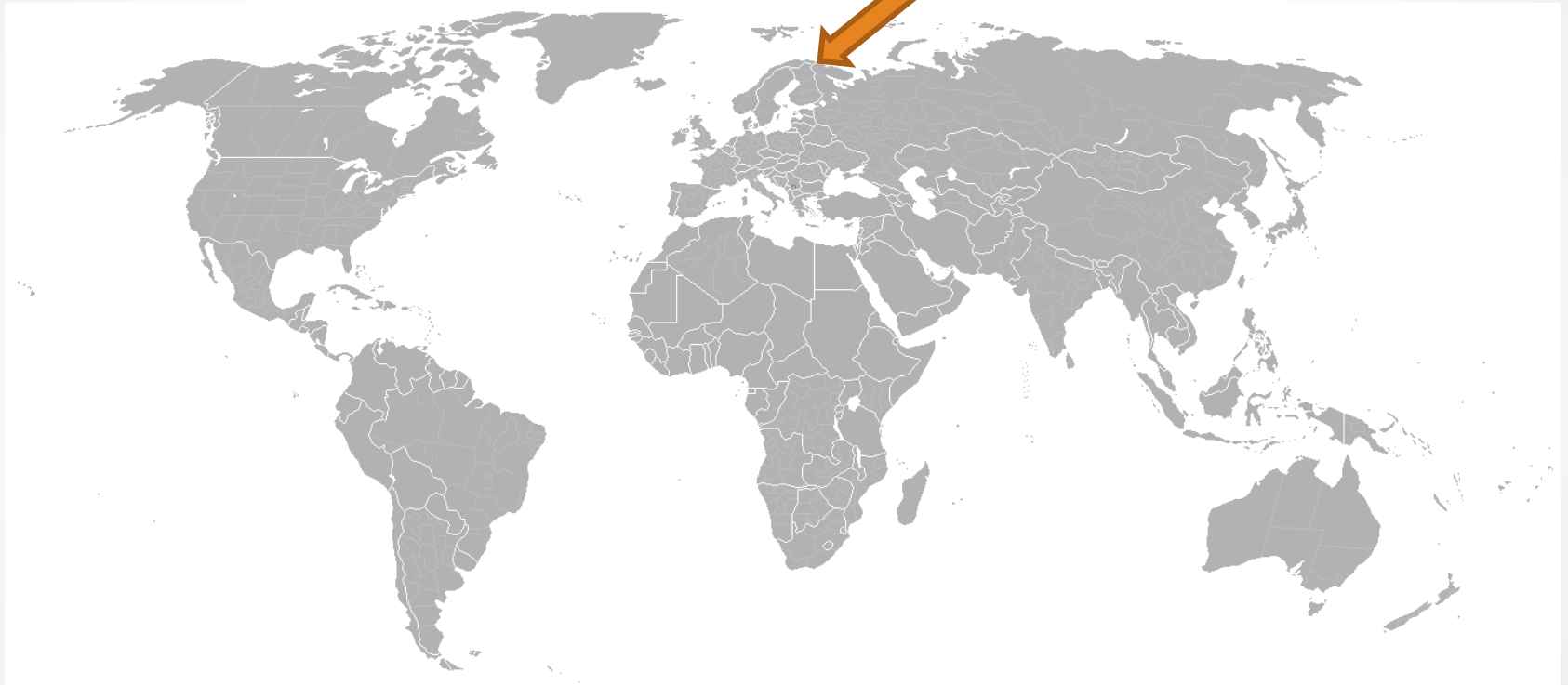
www.rovala.fi

Tervetuloa Suomeen

- Suomen maantieteellinen sijainti
- Suomen ilmasto ja vuodenaajat
- Suomen historia
- Suomen politiikka ja lait
- Tasa-arvo Suomessa
- Uskonto Suomessa
- Suomen pääkaupunki
- Suomalainen väestö ja viralliset kielet
- Sosiaalinen elämä ja koti
- Koulutus ja työllistyminen

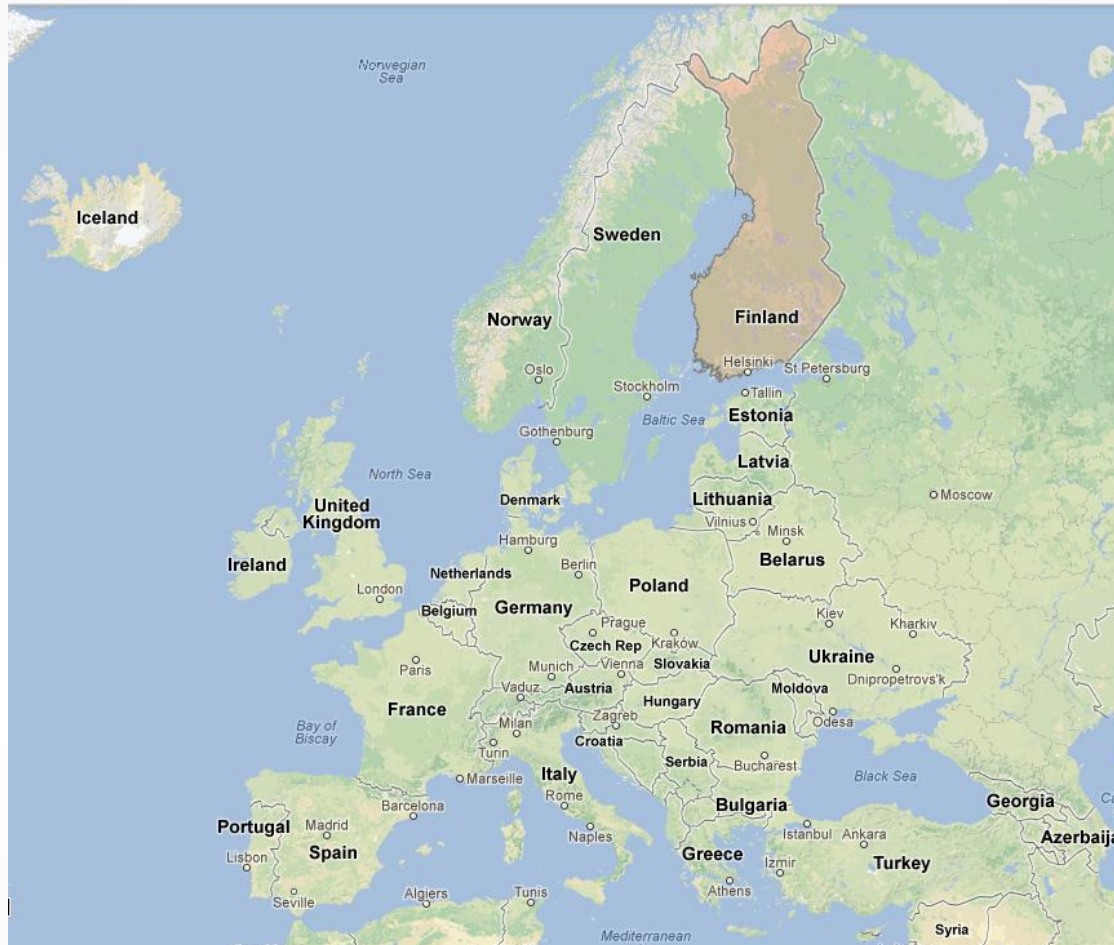

Suomen sijainti maapallolla

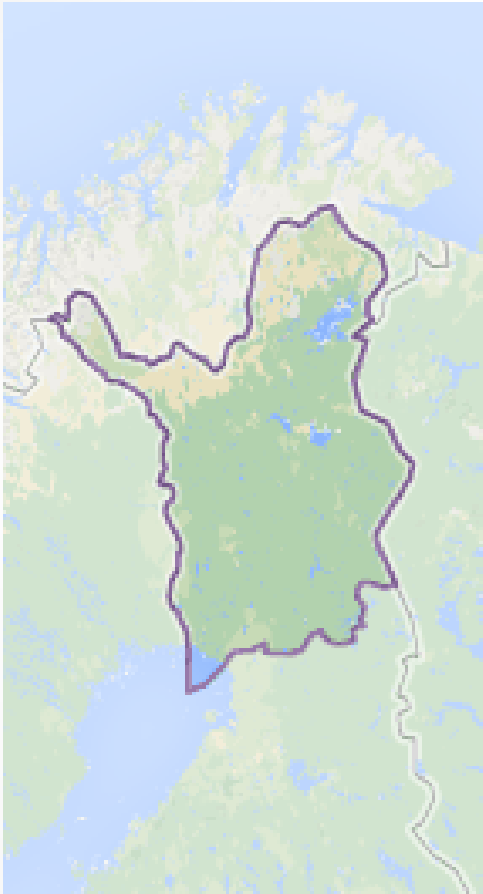
Suomi sijaitsee maapallon pohjoisosassa.

Suomen sijainti Euroopassa

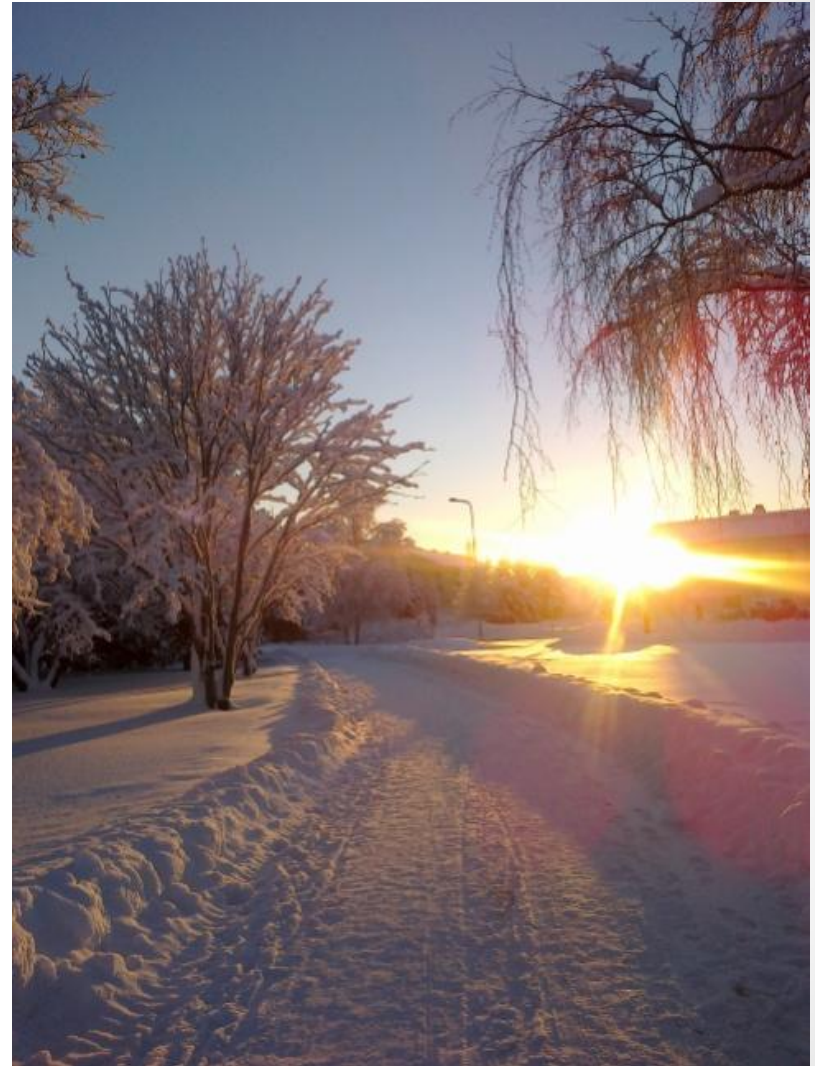
Suomi sijaitsee Pohjois-Euroopassa ja sen naapurimaat ovat Norja, Ruotsi ja Venäjä.

Lapin sijainti Suomessa

Lappi on harvaan asuttua aluetta. Suurin kaupunki on Rovaniemi. Muut Lapin kaupungit ovat Kemi, Tornio ja Kemijärvi.

Suomen luonto

Suomessa on neljä vuodenaikaa

Kevät

Kesä

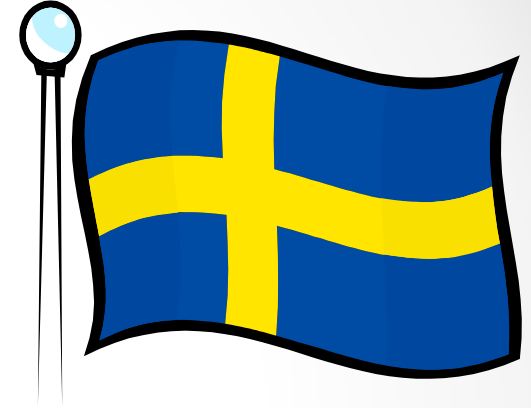
Talvi

Syksy

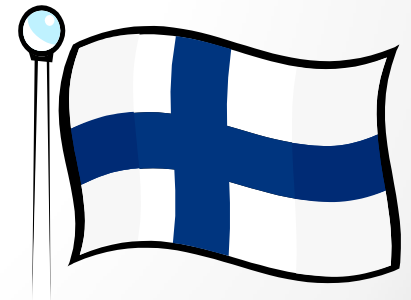
Historia: Ruotsin vallan aika 1323–1809

- Suomi oli osa Ruotsia vuosina 1323–1809.
- Ensimmäiset kaupungit Suomessa olivat Turku, Viipuri, Porvoo ja Naantali. Turusta tuli Suomen pääkaupunki.
- Koska Suomi kuului Ruotsiin, virallinen kieli oli ruotsi. Suomalaiset eivät kuitenkaan osanneet ruotsia, jonka vuoksi kirkko opetti suomalaisia lukemaan suomen kielellä kirkon tekstejä.
- Suomalaiset olivat köyhiä, eivätkä he voineet päättää omista asioistaan. Koulut olivat ruotsinkielisiä, joten he eivät myöskään voineet opiskella.
- Köyhät sairastivat paljon ja monia kuoli nälkään tai sodissa, joita Ruotsi kävi. Elämä Suomessa oli hyvin vaikeaa.

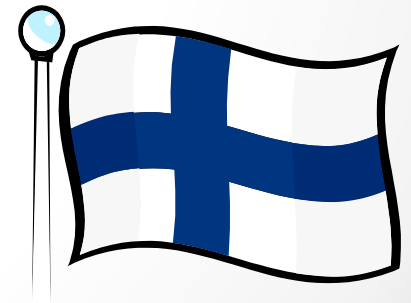
Historia: Venäjän vallan aika (1809–1917)

- Ruotsi ja Venäjä sotivat paljon. Venäjä oli vahva maa ja se valloitti alueita Ruotsilta. Venäjä aloitti sodan, jonka tarkoitus oli vallata Suomi. Tätä sotaa sanotaan Suomen sodaksi. Vuonna 1809 Venäjä voitti sodan ja Suomi liitettiin Venäjään.
- Venäjää hallitsi tsaari Aleksanteri I (1801–1825) ja hänestä tuli myös Suomen hallitsija. Suomi sai kuitenkin autonomian eli itsehallinnon ja Suomi sai päättää monista itseään koskevista asioista.
- Vuonna 1812 Helsingistä tuli Suomen pääkaupunki.
- Vuonna 1860 Suomi sai oman rahan Suomen markan ja ensimmäinen rautatie valmistui 1862. Suomella oli myös oma erillinen joukko-osasto Venäjän armeijassa.
- Elämä Suomessa rauhoittui. Suomen kieli, suomalainen kulttuuri ja elinkeinoelämä vahvistuivat. J. V. Snellman oli suomalainen kirjailija, lehtimies ja filosofi. Hän oli merkittävä henkilö, koska hän vaikutti paljon suomen kielen asemaan ja markan käyttöönottoon.

Historia: Venäjän vallan aika (1809–1917)

- Vuonna 1863 suomen kielestä tuli virallinen kieli Suomessa. Suomen viralliset kielet olivat siis ruotsi ja suomi.
- Suomi sai myös ensimmäiset suomenkieliset koulut ja suomenkielisen sanomalehden.
- Uuden tsaarin Nikolai II myötä (1868–1918) tilanne Suomessa kuitenkin muuttui radikaalisti. Tsaari halusi, että kaikki oppivat venäjän kielen ja venäläisen kulttuurin. Suomessa alkoi vaikeat ajat ja itsemääräämisoikeudet heikkenivät.
- Tsaari kuitenkin päätti, että Suomi saa oman eduskunnan ja ensimmäiset vaalit järjestettiin vuonna 1906. Suomalaiset naiset olivat ensimmäisiä naisia Euroopassa, jotka saivat äänestää vaaleissa.

Historia: Suomen itsenäistyminen 1917

- Ensimmäinen maailmansota alkoi 1914. Suomesta lähti miehiä sotilaskoulutukseen Saksaan, jonka jälkeen he palasivat Suomeen ja halusivat perustaa Suomelle oman armeijan. Heitä kutsuttiin myöhemmin valkoisiksi. Osa miehistä kävi sotilaskoulutuksen Venäjällä ja heitä kutsuttiin myöhemmin punaisiksi.
- Vuonna 1917 Venäjällä oli suuri vallankumous ja uudeksi johtajaksi tuli V. I. Lenin. Venäjältä tuli sosialistinen valtio. Suomi päätti, ettei halua Leniniä johtajakseen, vaan aikoi itsenäistyä.
- Suomen itsenäistymispäiväksi tuli 6.12.1917 ja Venäjä hyväksyi Suomen itsenäisyyden ilman sotaa.

Historia: Suomalainen yhteiskunta

- Suomi oli maatalousyhteiskunta 1950-luvulle asti. Teollistuminen alkoi kuitenkin hitaasti 1800-luvun lopulla.
- Suomeen alkoi tulla ensimmäisiä puutehtaita, sillä Euroopassa tarvittiin puuta kaupunkien rakentamiseen. Tehtaiden myötä ihmiset alkoivat muuttaa maalta kaupunkiin työn perässä.
- Työpäivät tehtailla olivat pitkiä (12–14 h) ja myös lapset työskentelivät tehtaissa. Työläiset asuivat pienissä huoneissa tehtaiden alueella.
- Talonpojat asuivat maalla. He vuokrasivat köyhille maata, jota he viljelivät.
- Yhteiskuntaluokat oli selkeästi rajattu. Yläluokka päätti kaikkia koskevista asioista.

Historia: Talvisota (1939–1940)

- Vuonna 1939 alkoi toinen maailmansota. Neuvostoliitto (entinen Venäjä) pelkäsi Saksan hyökkäävän Suomen kautta Neuvostoliittoon. Neuvostoliitto vaati alueita Suomelta, mutta Suomi kieltäytyi ja Neuvostoliitto aloitti sodan.
- Sotaa sanotaan Talvisodaksi ja se kesti 105 päivää.
- Neuvostoliitolla oli suuret sotajoukot ja ylivoima, jonka vuoksi se luuli voittavansa suomalaiset helposti. Suomi taisteli kuitenkin hyvin, ja sodasta tuli odotettua pitempi. Suomalaisilla sotilailla oli parempi taito selviytyä talvesta ja pakkasesta.
- Lopulta Suomi ja Neuvostoliitto tekivät rauhan. Suomi hävisi sodan ja menetti alueita Sallasta ja Karjalasta.

Historia: Jatkosota (1941–1944)

- Euroopassa Saksa oli valloittanut Norjan ja Tanskan. Ainoastaan Ruotsi ja Suomi olivat enää Saksan ja Neuvostoliiton välissä.
- Saksa halusi hyökätä Neuvostoliittoon ja Suomi päätti, että antaa Saksan auttaa sodassa mikäli sellainen sytty vielä Suomen ja Neuvostoliiton välille. Suomalaiset eivät halua menettää itsenäisyyttään ja haluavat saada menetetyt alueet takaisin. Saksalaisia sotilaita alkaa saapua Suomeen.
- Vuonna 1941 Saksa aloitti sodan Neuvostoliittoa vastaan ja Suomi lähti sotaan mukaan. Tätä sotaa kutsutaan Jatkosodaksi.
- Vuonna 1944 Suomi ja Neuvostoliitto tekivät rauhan. Suomi hävisi taas sodan, mutta säilytti itsenäisyytensä. Suomi menetti Petsamon, Karjalan ja alueita Sallasta.
- Suomi joutuu maksamaan Neuvostoliitolle noin 600 miljoonaa dollaria sotakorvauksia.

Historia: Lapin sota (1944–1945)

- Rauhaa tehtäessä sotakorvausten lisäksi Neuvostoliitto vaati, että Suomi ajaa saksalaiset sotilaat pois maasta.
- Saksalaisia sotilaita oli paljon etenkin Lapissa, joten alkoi Lapin sota.
- Saksalaiset lähtivät maasta, mutta samalla he polttivat ja tuhosivat sillat, tiet ja rakennukset. Tuhoaminen oli perusteellista ja jopa useat kirkot poltettiin.

Sotien jälkeinen aika (1945–)

- Sotien jälkeen ihmiset elivät epävarmuudessa. Pelättiin, että Neuvostoliitto yrittäisi tehdä Suomesta kommunistisen maan, kuten monille muille Neuvostoliiton naapurimaille kävi.
- Suomi onnistui kuitenkin luomaan hyvät suhteet Neuvostoliittoon sekä lisäämään kauppaa länsimaiden kanssa.
- Suomen taloudellinen kehitys lähti nousuun ja etenkin paperi ja muut metsäteollisuuden tuotteet myivät hyvin.
- Julkisia palveluja kehitettiin luomalla julkiset koulutus-, terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmät.

Politiikka - Euroopan Unioni

Suomi liittyi Euroopan unioniin vuonna 1995. Unionivaltioilla on yhteinen raha: euro. Suomi otti euron käyttöön vuonna 2002.

Suomalainen yhteiskunta

- Suomi on demokraattinen tasavalta, jonka johdossa on presidentti.
- Presidentti valitaan kansanvaalilla joka kuudes vuosi. Suomen ensimmäinen naispresidentti oli Tarja Halonen (2000–2006, 2006–2012). Nykyinen presidentti on Sauli Niinistö (2012–)
- Joka neljäs vuosi vaaleissa suomalaiset valitsevat eduskunnan, joka päättää maan asioista. Eduskunta valitsee maalle pääministerin. Hallitus valmistelee ja toteuttaa päätökset, jotka eduskunta on tehnyt.
- Jokainen 18 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen voi äänestää vaaleissa. Suomessa naisille annettiin äänioikeus jo 1906.
- Kansalaisten perusoikeudet on kirjattu Suomen perustuslakiin. Laki turvaa sekä Suomen kansalaisten että muiden Suomen oikeusjärjestelmän piirissä olevien ihmisten oikeudet.
- Poliisin tehtäviin kuuluu yhteiskunnan järjestyksen ja turvallisuuden takaaminen sekä rikosten ennaltaehkäisy ja selvittäminen.

Väestö

- Suomessa on noin 5,3 miljoonaa asukasta, joista ulkomaan kansalaisia on n. 155.000.
- Eniten Suomeen muutetaan Venäjältä ja Virosta.
- Lisäksi Suomeen muutetaan Turkista, Iranista, Ruotsista ja Irakista.
- Suomen pääkaupunki on Helsinki. Helsingissä asuu noin 580 000 ihmistä.
- Suomen virallisia kieliä on kaksi: suomi ja ruotsi. Noin 6% asukkaista puhuu äidinkielenään ruotsia. Useat kadunnimet ja kyltit ovat kirjoitettu molemmilla kielillä.
- Tämän lisäksi saamen kielillä on virallinen asema saamelaisten kotiseutualueella eli Pohjois-Lapin kunnissa.
- Suomalaiset opiskelevat koulussa englantia ja ruotsia sekä valintansa mukaan saksaa, ranskaa, venäjää jne.

Suomalaiset

- Suomalaiseen kulttuuriin ei yleensä kuulu tuntemattomien kanssa keskustelu, jonka takia suomalaisia luullaan usein alussa ujoiksi ja kylmiksi.
- Suomalainen viettää mielellään aikaa perheensä kanssa.
- Älä ihmettele, jos bussissa ei kukaan tule istumaan viereesi. Tämä liittyy siihen, että suomalainen haluaa pitää laajan henkilökohtaisen tilan.
- Luonto on lähellä suomalaisen sydäntä. Luonnossa vietetään aikaa esim. retkeilemällä ja marjastamalla.

Tasa-arvo

Suomessa on tasa-arvolaki. Lain mukaan miehillä ja naisilla on samat oikeudet. Naisten ja miesten oikeudet ja velvollisuudet ovat samanlaiset joka elämäntilanteella: perheessä, työelämässä, politiikassa, töissä ja vapaa-ajalla.

Vuoden pakolaisnainen

Suomessa on valittu vuodesta 1998 vuoden pakolaisnainen. Valinnan tekee Suomen Pakolaisapu.

Vuonna 2011 vuoden pakolaisnaiseksi valittiin somalialainen Saido Mohamed, joka tekee paljon vapaaehtoistyötä ja on mm. tehnyt etsivää nuorisotyötä.

Vuoden 2012 pakolaisnainen oli Afganistanista lähtöisin oleva Malalai Rahim, joka työskentelee lääkärinä.

Vuonna 2013 vuoden pakolaisnaiseksi valittiin burmalainen Mi Mi Po Hti, joka on lastenhoitaja ja on aktiivisesti toiminut Suomen burmalaisessa yhdistyksessä.

Uskonto

Rovaniemen pääkirKKo

Suomessa on uskonnonvapaus. Jokaisella on siis oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa ja oikeus ilmaista vakaumus. Suomen yleisin uskonto on evankelis-luterilainen uskonto.

Asuminen

- Suomessa asutaan nykyisin kaupungeissa tai niiden laitamilla.
- Tavallisimpia asuinrakennustyypppejä ovat omakotitalo, rivitalo ja kerrostalo. Ensimmäinen asumismuoto on yleensä vuokralla asuminen.

Koulutus

- Suomessa naiset opiskelevat ja käyvät töissä kuten miehet.
- Opiskelua ja työtä tehdään viitenä päivänä viikossa.
- Suomessa on oppivelvollisuus, joka alkaa kun lapsi täyttää 7 vuotta. Oppivelvollisuus kestää 9 vuotta. Peruskoulu on ilmainen ja se rahoitetaan verovaroilla. Peruskoulun jälkeen hakeudutaan ammatillisiin opintoihin, lukioon ja näiden jälkeen vielä mahdollisesti korkeakouluihin.
- Keskimäärin suomalainen opiskelee ennen työelämää 12–17 vuotta. Lisäksi suomalainen kouluttaa itseään läpi työelämän, jolloin puhutaan elinikäisestä oppimisestä.
- Henkilöllä voi olla useita eri ammattitutkintoja.

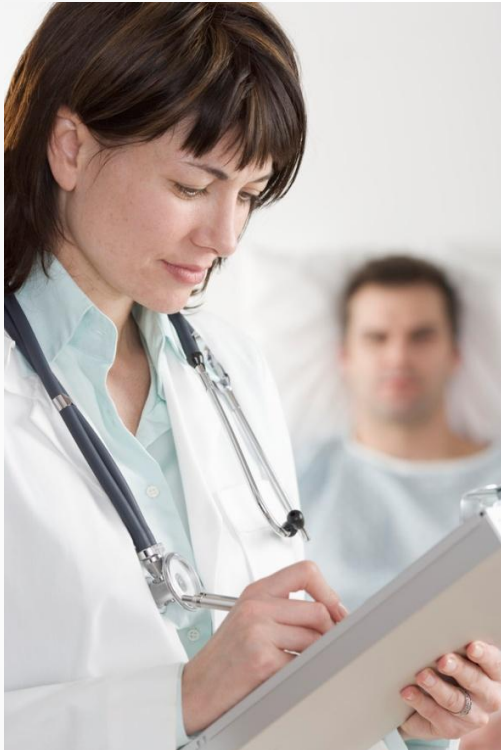

Sosiaalipalvelut

Suomi on hyvinvointivaltio. Suomessa kaikesta tulosta täytyy maksaa veroa. Verovaroin kustannetaan mm. julkinen terveydenhoito, sosiaalipalvelut ja koulutus.

Terveydenhoito

Terveydenhoito on osa kunnallisia palveluita ja se on edullista, mutta laadukasta. Myös hammashoito kuuluu kunnan palveluihin ja se on ilmaista alle 18-vuotiaille.

Viranomaiset

 Kela

 MAISTRAATIT
MAGISTRATERNA

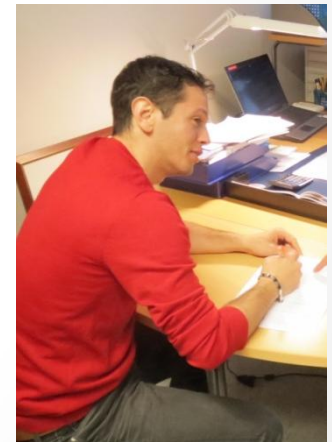
 POLIISI

 Työ- ja elinkeinotoimisto

Eri viranomaiset hoitavat eri tehtäviä. Suomessa viranomaisilla on vaitiolovelvollisuus ja he ovat luotettavia.

Kotoutuminen

- Suomen kielen opiskelu luo perustan kotoutumiselle.
- Maahanmuuttajille laaditaan kotoutumissuunnitelma yhdessä työvoimatoimiston edustajan (ja mahdollisesti sosiaalityöntekijän) kanssa. Kotoutumissuunnitelma sisältää opiskelua ja toimintoja, jotka auttavat Suomeen kotoutumisessa.
- Kotoutumissuunnitelma sisältää suomen kielen opiskelua, yhteiskuntaan ja kulttuuriin tutustumista sekä työelämään tutustumista.
- Maahanmuuttajille laaditaan työllistymissuunnitelma. Siihen kirjataan toiveet, tavoitteet, koulutus, työkokemukset ja toimet, joilla voi parantaa omia työllistymismahdollisuuksia. Työvoimatoimistosta saa samalla myös tietoa avoimista työpaikoista.

Lisätietoja

- Perustietoa Suomesta -esite:
http://www.mol.fi/mol/fi/00_tyonhakijat/04_maahanmuuttajien_palvelut/life_in_finland/index.jsp
- Tietoa Työ- ja elinkeinotoimiston kotoutuja-asiakkaalle: <http://www.te-info.fi/>
- TE-palvelut: <http://www.te-palvelut.fi/>
- Lisätietoa suomalaisesta koulujärjestelmästä: <http://www.oph.fi>
- Kelan ja Verohallinnon yhteinen palvelupiste ulkomaalaisille työntekijöille Suomessa:
<http://www.infopankki.fi/into>

- Kuvälähteet:
Karttakuvat: <http://maps.google.com>
Diat 7–8, 14–15, 22, 24–25, 27, 30: Kumppanuushanke Verso

KUMPPANUUSHANKE
VERSO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013